

نقش تحلیل کلان داده ها در بهینه سازی فوآیندهای سازمانی

محمد حیدری

ارشد مهندسی فناوری اطلاعات
دانشکده مهندسی و علوم کامپیوتر
دانشگاه شهید بهشتی

○ خرداد ماه سال 97

داده در حال تبدیل شدن به مهمترین دارایی برای یک سازمان است
رونروگلز

مهمترین منبع دنیا دیگر نفت نیست، دیتاست
مجله اکونومیست

سوال تحقیق

• ویژگی های یک متدولوژی انطباق پذیر جهت پیاده سازی فرآیند تحلیل کلان داده در سازمان به منظور نوسازی فرآیندهای سازمانی

ادبیات تحقیق

- معرفی کلان داده
- ویژگی های 8 گانه کلان داده
- تکنیک های تحلیل کلان داده
- ارتباط کلان داده با بهبود فرآیندهای درون سازمانی
- بهره مندی از فواید کلان داده ها با پیاده سازی زیرساخت های لازم
- ارائه مدل پیشنهادی به منظور پیاده سازی فرآیند تحلیل کلان داده در سازمان
- انتشار یک پژوهش در راستای تحلیل احساسات و عقاید در کلان داده های سازمانی
- نتیجه گیری

**The
Economist**

MAY 6TH-12TH 2017

Crunch time in France

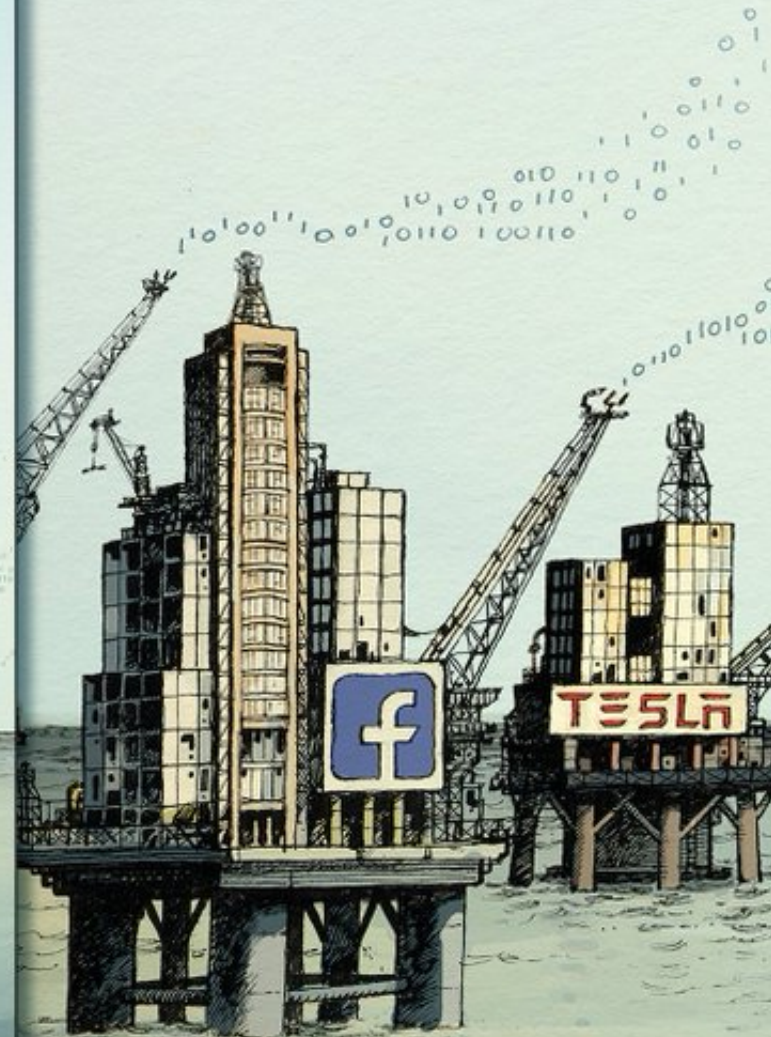
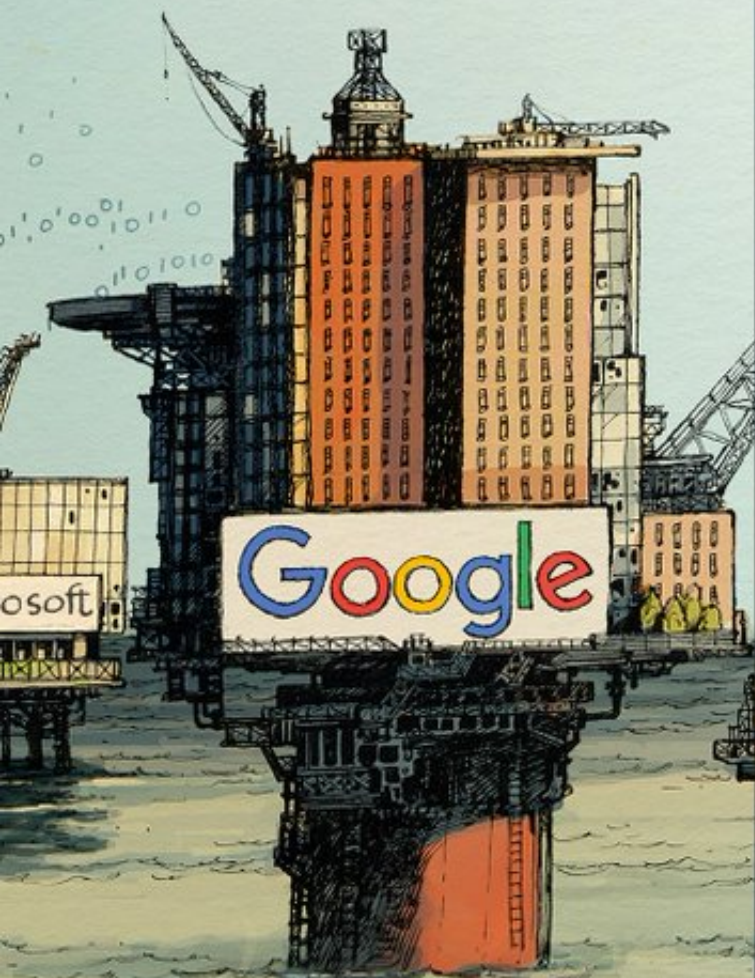
Ten years on: banking after the crisis

South Korea's unfinished revolution

Biology, but without the cells

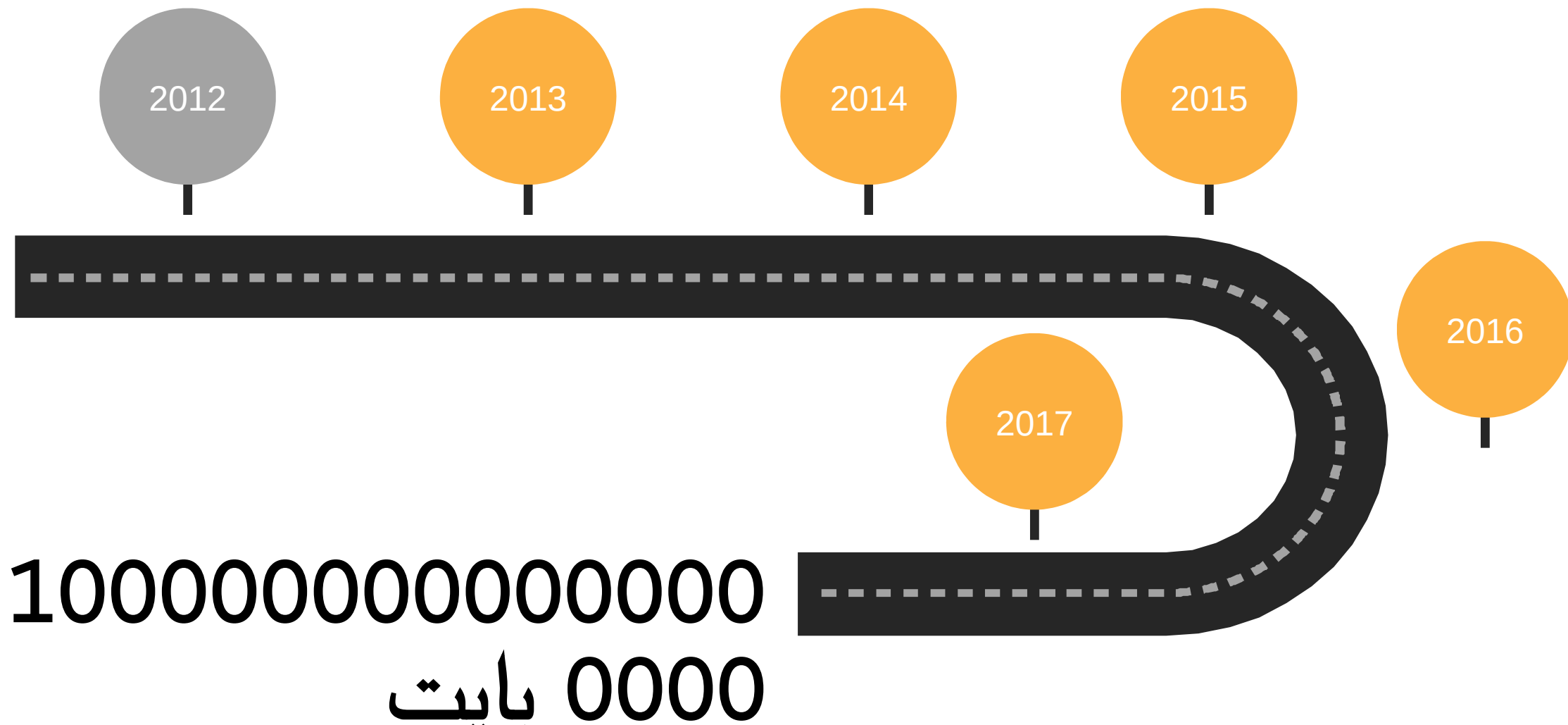
The world's most valuable resource

**Data and the new rules
of competition**

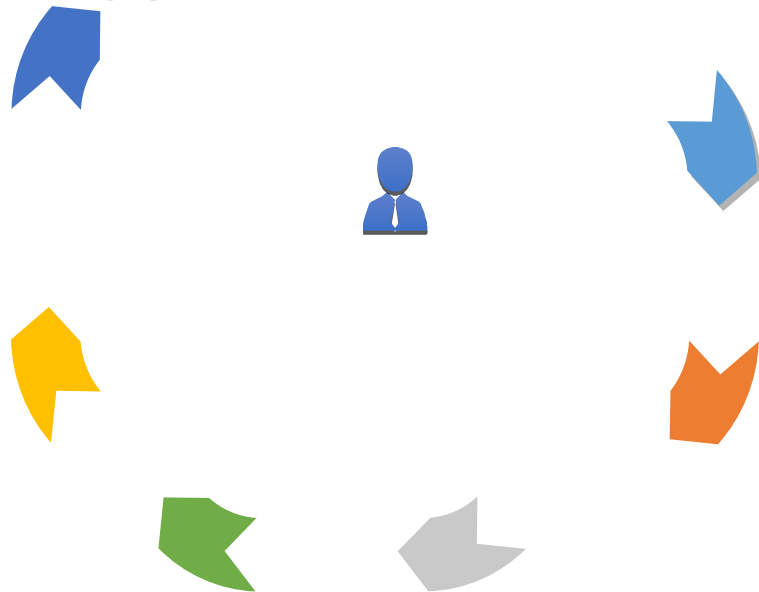
رشد صعودی تولید داده از سال 2012

از سال 2012 به بعد هر روز 1000 پتابایت داده تولید می شود.
(دو برابر شدن حجم داده های تجاری به صورت سالانه)

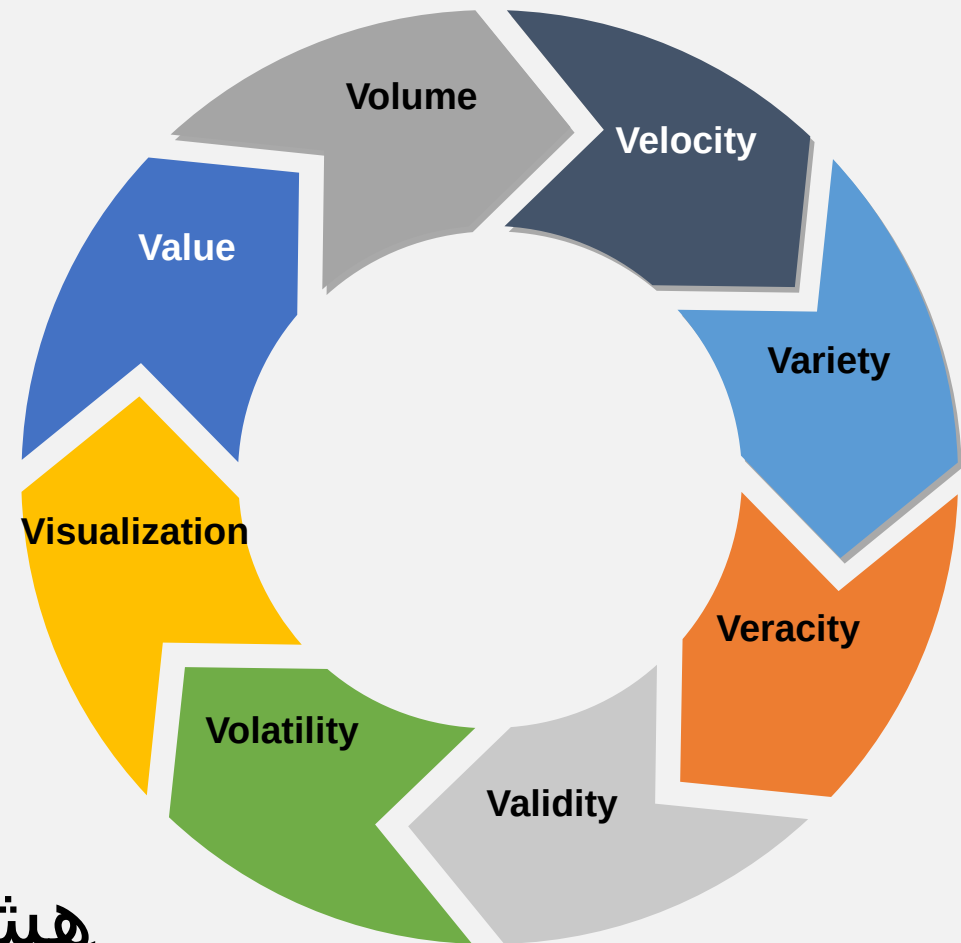
معرفی کلان داده

- کلان داده به مجموعه داده هایی اشاره دارد که با استفاده از روش های سنتی فناوری اطلاعات و ابزارهای سخت افزاری و نرم افزاری موجود در آن نمی توانند در زمان معقولي درك، گردآوری، مدیریت و پردازش شوند.
- کلان داده روش ها و فناوری های نوینی جهت جمع آوری، ذخیره و آنالیز داده های غیرساخت یافته به صورت مقیاس پذیر معرفي مي کند.

ویژگی های کلان داده ها

هشت ویژگی مهم کلان داده به گزارش
گروه Gartner

03 \$

تنوع

04

صحت

نرخ تولید

02

اعتبار

05

حجم داده

01

نوسان

06

08

ارزش

07

نمایش

نرخ تولید

02

03

تنوع

04

صحت

اعتبار

05

نوسان

06

ارزش

08

07

نمایش

حجم داده

01

01

02

03

04

05

06

07

08

نرخ تولید

02

03

تنوع

04

صحت

اعتبار

05

حجم داده

01

08

08

ارزش

07

نمایش

06

نوسان

03 \$

تنوع

04

صحت

نرخ تولید

02

اعتبار

05

حجم داده

01

نوسان

06

08

ارزش

07

نمایش

03 \$

تنوع

04

صحت

نرخ تولید

02

حجم داده

01

08

ارزش

07

نمایش

06

نوسان

05

اعتبار

03 \$

تنوع

04

صحت

نرخ تولید

02

05

اعتبار

حجم داده

01

06

نوسان

08

ارزش

07

نمایش

03 \$

تنوع

04

صحت

نرخ تولید

02

اعتبار

05

حجم داده

01

نوسان

06

08

ارزش

07

نمایش

03 \$

تنوع

04

صحت

نرخ تولید

02

اعتبار

05

حجم داده

01

نوسان

06

08

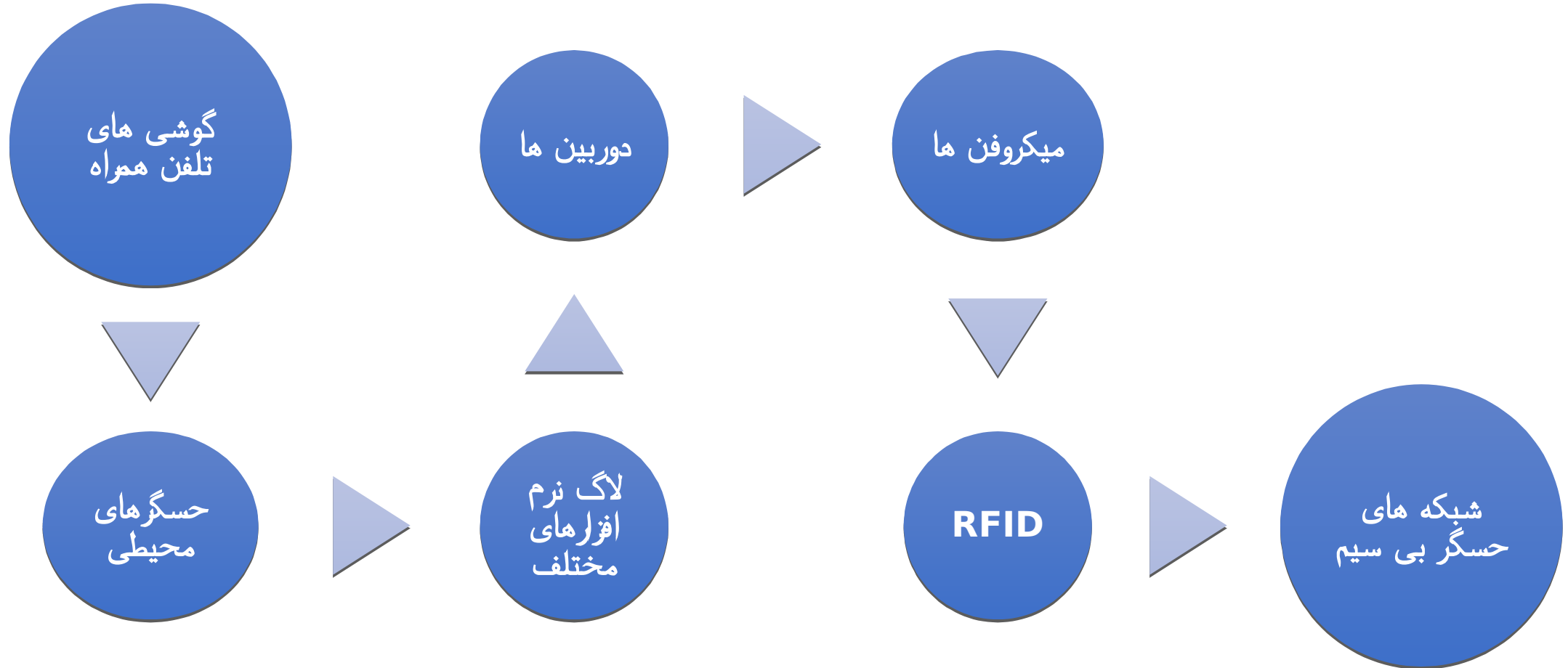
ارزش

07

نمایش

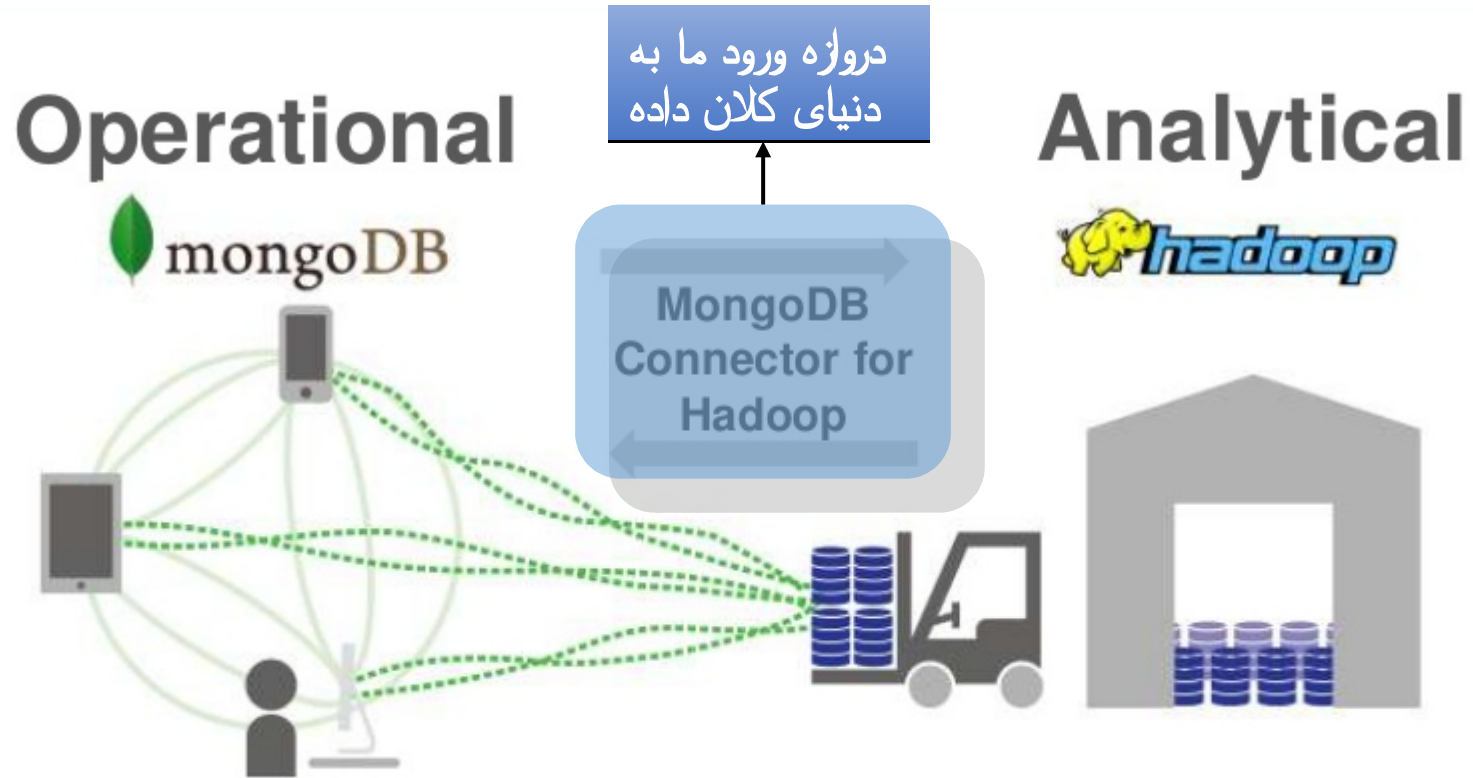
کلان داده ها چگونه تولید و جمع آوری می شوند ؟

مدل های داده مورد استفاده برای داده های عظیم

رابطه ای	XML	NoSQL (Column, Document, Key-value, Graph)
ساخت یافته	انعطاف پذیر اما امنیت پایین	پشتیبانی از ارتباط ها
ضعف در پشتیبانی از ارتباط ها	ساختار درختی	نسبتاً مقیاس پذیر
عدم مقیاس پذیری		در اغلب کاربردهای فعلی داده های عظیم نظیر شبکه های اجتماعی

اما چرا پایگاه داده های غیر رابطه ای Nosql مهم هستند ؟

- Online, Real-time
- High concurrency & HA
- Live analytics

- Multi-source analytics
- Interactive & Batch
- Data lake

کاربردهای تحلیل کلان داده در انواع سازمان ها

نرم افزارهای امنیتی: مثلا نرم افزاری مانیتورینگ شبکه

سیستم های مدیریتی: مثلا مدیریت ارتباط با مشتریان یا CRM

علوم اجتماعی و سیاسی: مثلا پیش بینی یا تحلیل نتایج انتخابات

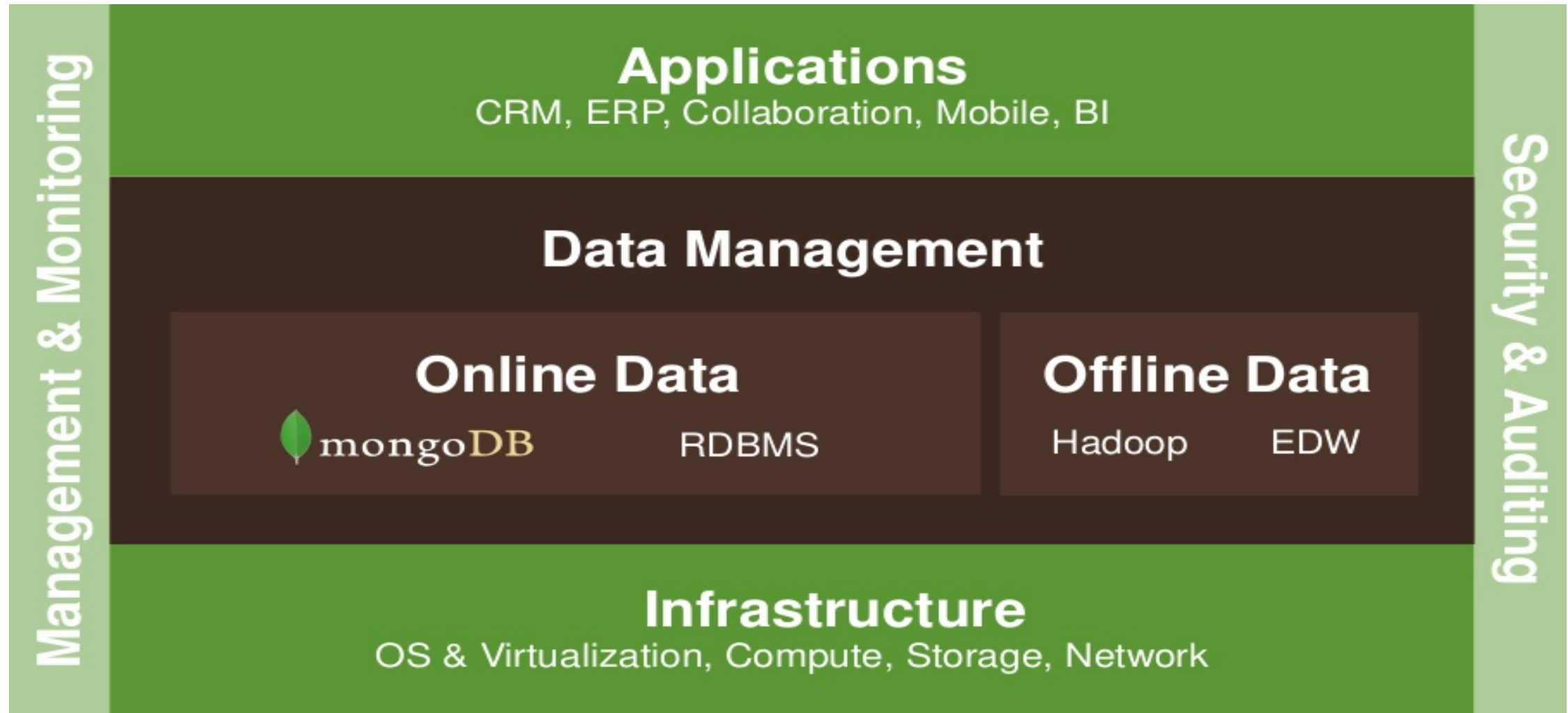
مالی و اقتصادی: مثلا پیش بینی قیمت یک یا چند سهام یا شاخص

سیستم های بانکی: مثلا تخصیص اعتبار به مشتریان و طبقه بندی آن ها

علوم پزشکی: مثلا پیش بینی خطرات احتمالی ناشی از یک عمل جراحی خاص

برنامه ریزی و مکان یابی: مثلا چینش داخلی فروشگاه های بزرگ و یا تخصیص امکانات

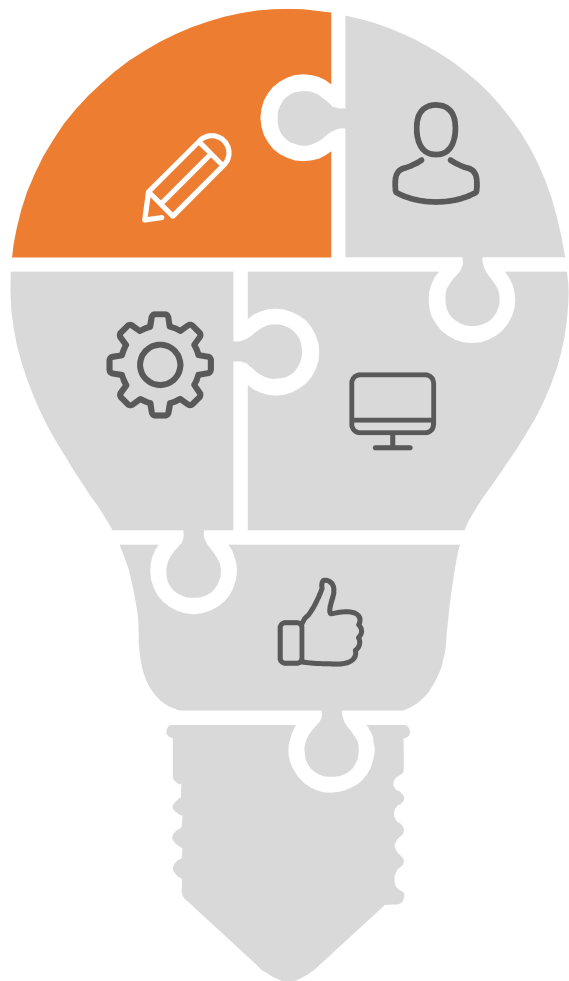
Enterprise Big Data Stack

تکنیک های تحلیل کلان داده ها

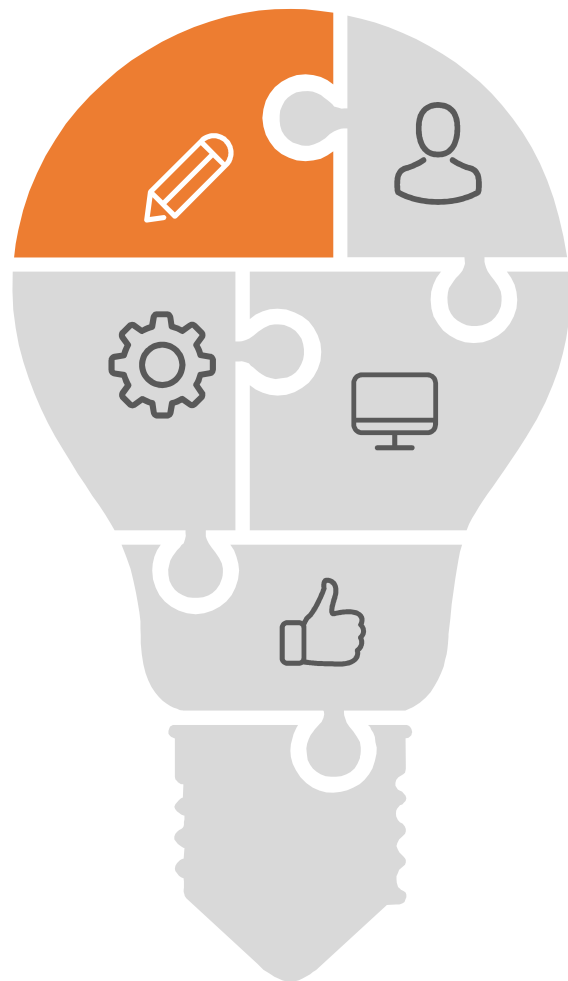
Machine Learning - ML

یادگیری ماشین

- یادگیری تحت نظارت
 - در دسترس بودن دیتاست
 - داده ها برچسب گذاری شده اند
- یادگیری بدون نظارت
 - فقدان دیتاست
 - داده ها برچسب گذاری نشده اند
 - سیستم باید خودش یاد بگیرد

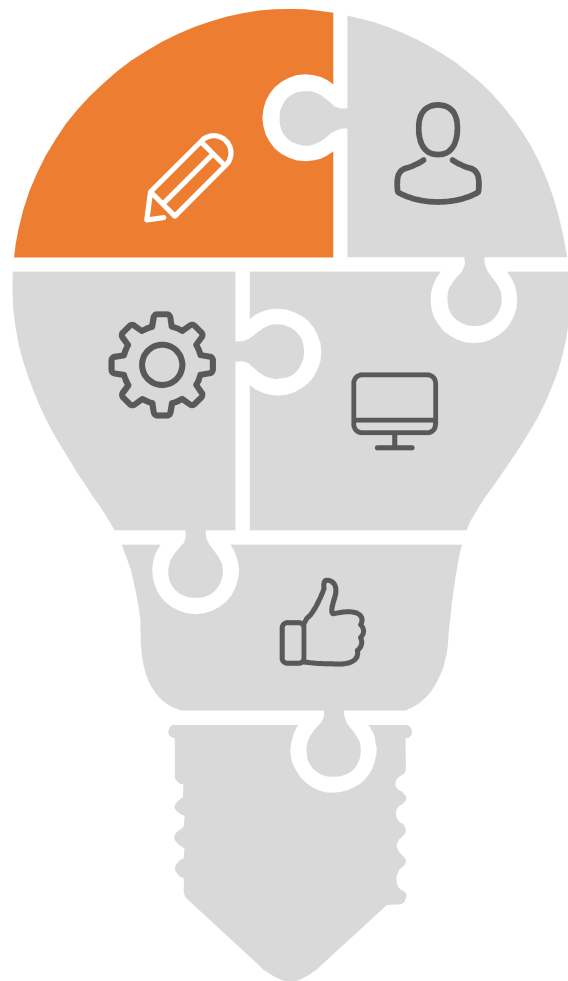
Machine Learning - ML

یادگیری ماشین

- طبقه بندی - Classification
 - پیشنهاد خواندن کتاب آشنایی با کلان داده
 - یعنی شمارا در کلاس افراد علاقه مند به این مبحث طبقه بندی کرده است.

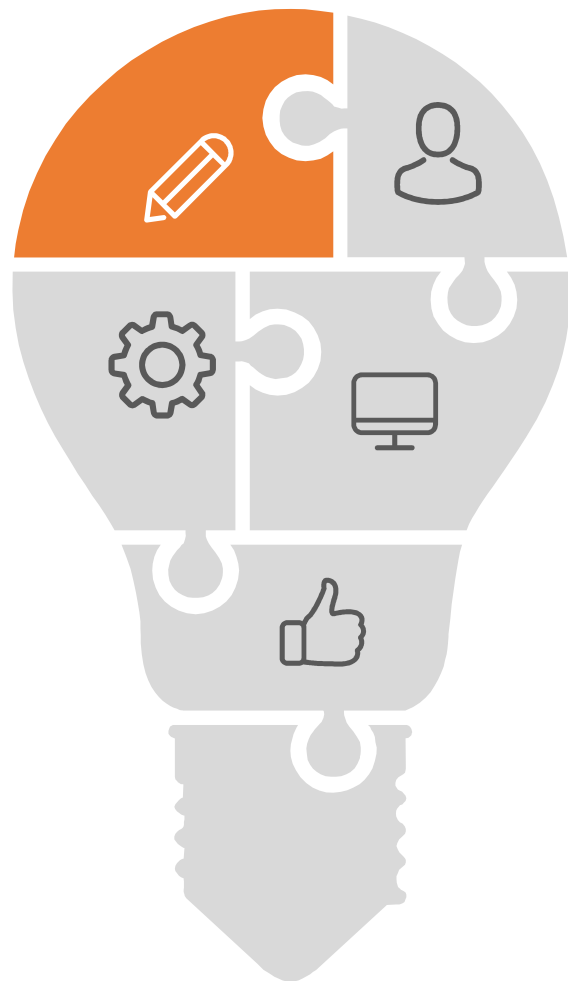
Machine Learning - ML

یادگیری ماشین

- خوشه بندی Clustering
- مساله از قبل حل نشده است.
- تقسیم بندی فرآیندهای سازمانی در 3 خوشه :
 - حیاتی، مهم، معمولی
- فرآیندهایی که در یک خوشه قرار می گیرند بیشترین شباهت را به هم دارند و میان خوشه 1 و 3 بیشترین تفاوت ممکن وجود دارد.

Machine Learning - ML

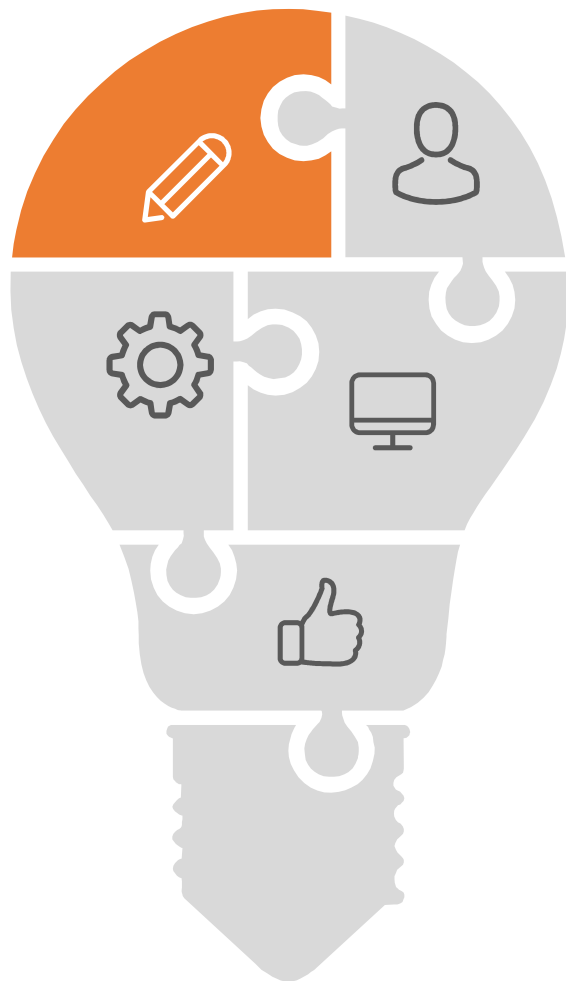

یادگیری ماشین

• رگرسیون Regression

- هدف از حل مساله رسیدن به یک رابطه ریاضی برای توصیف یک پدیده است.
- رابطه میان ساعت مراجعه به یک سایت، محل سکونت، سن، سرویس ایمیل مورد استفاده و مقدار سفارش انجام شده توسط یک کاربر.

Machine Learning - ML

یادگیری ماشین

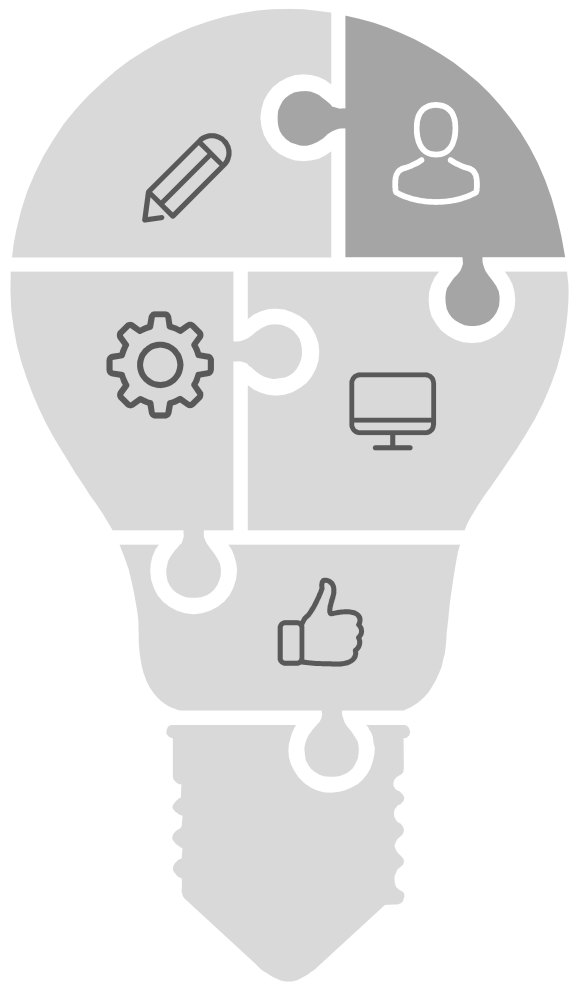
- کاوش قواعد وابستگی Association Rule Mining

- مثال یک قاعده :

- اگر فردی لپ تاپ و موس خریداری کند
حتما ماوس پد را هم تهیه خواهد کرد.

- پس سعی می شود لوازم 3 گانه فوق حتی
المقدور در کنار هم در ویتترین نمایش یابند.

Artificial Neural Network - ANN

شبکه های عصبی مصنوعی

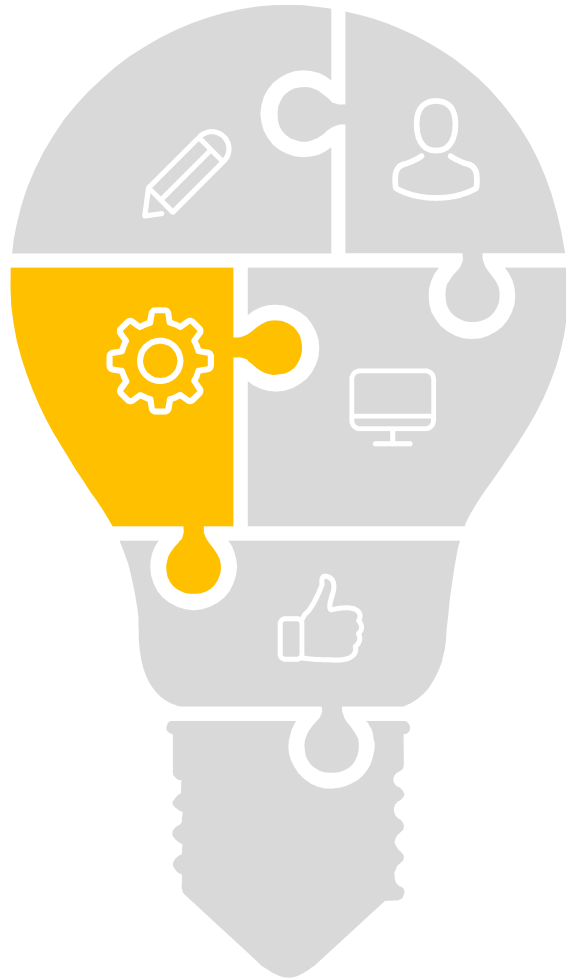
• تشخیص الگو

• Pattern Recognition

• تجزیه و تحلیل تصاویر

• Computer Vision

Natural Language Processing - NLP

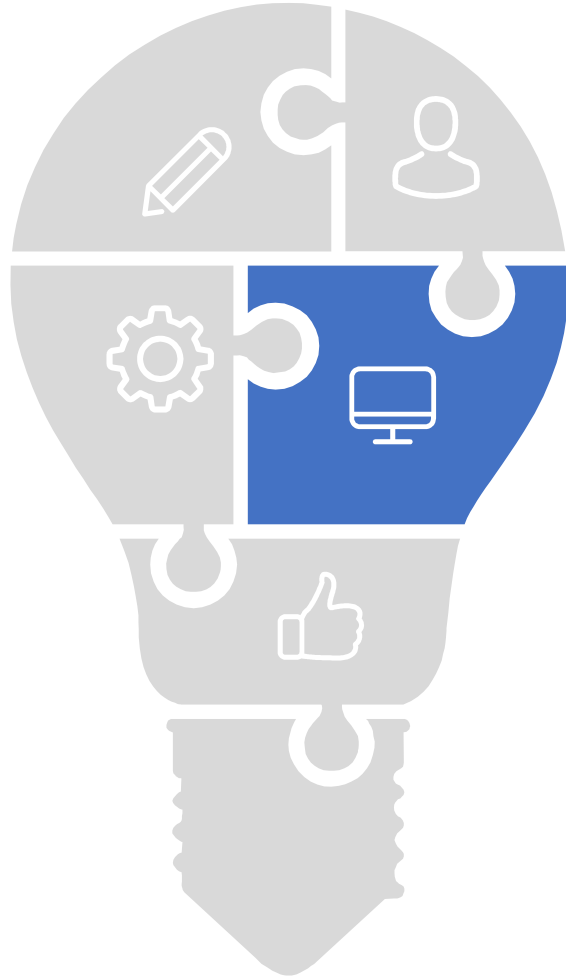

پردازش طبیعی متن

- متن کاوی
 - پیش بینی بازار سهام
 - کشف تقلب اسناد مدیریتی
- تحلیل احساسات پنهان در متن
 - سطح سند
 - سطح جمله
 - سطح بُعد : نظر مشتری پیرامون ویژگی های مختلف یه موبایل

Visualization

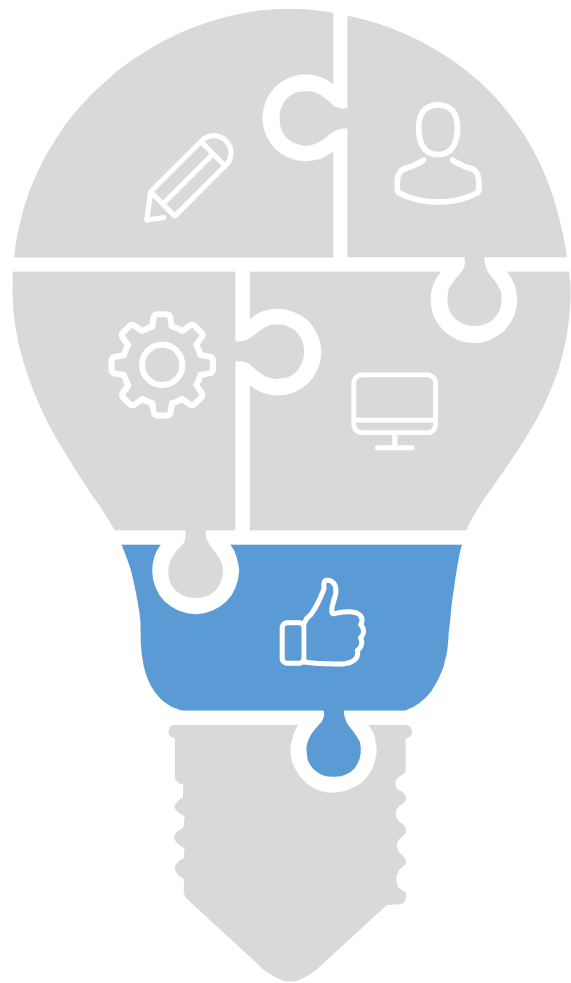

مصور سازی

- **Google Chart**
- **Tableau**
- **Microsoft Power BI**
- **Oracle Visual Analyzer**

Data Mining

داده کاوی

استخراج اطلاعات و دانش و کشف
الگوهای پنهان از پایگاه داده‌های
بسیار بزرگ با بهره‌مندی از انبیره
داده

کلان داده چطور سازمان را تحت تاثیر قرار می دهد؟

برقراری ارتباط نزدیک تر با مشتریان

بهینه سازی فعالیت های کاری کارکنان

تصمیم گیری کارکنان سازمان با بینش وسیع تر

سوق دهی مدیران فناوری اطلاعات به استفاده از ارزش های پنهان در داده ها

متمرکزسازی سرمایه های فکری و فنی کارکنان سازمان بر روی منبع جدیدی از سود سرشار پنهان در داده ها

بهره مندی از کلان داده ها

نصب، راه اندازی و تنظیمات زیرساخت

طراحی و مدیریت انواع پلگاه های داده ای

پردازش جریان داده ها

انجام محاسبات و یادگیری ماشین

به کارگیری انواع واسط SQL

انتقال داده ها

پیام رسانی و مدیریت صف

طراحی و مدیریت جست و جو و شاخص گذاری

مدیریت Log Files

نصب، راه اندازی و تنظیمات زیرساخت های بیگ دیتا

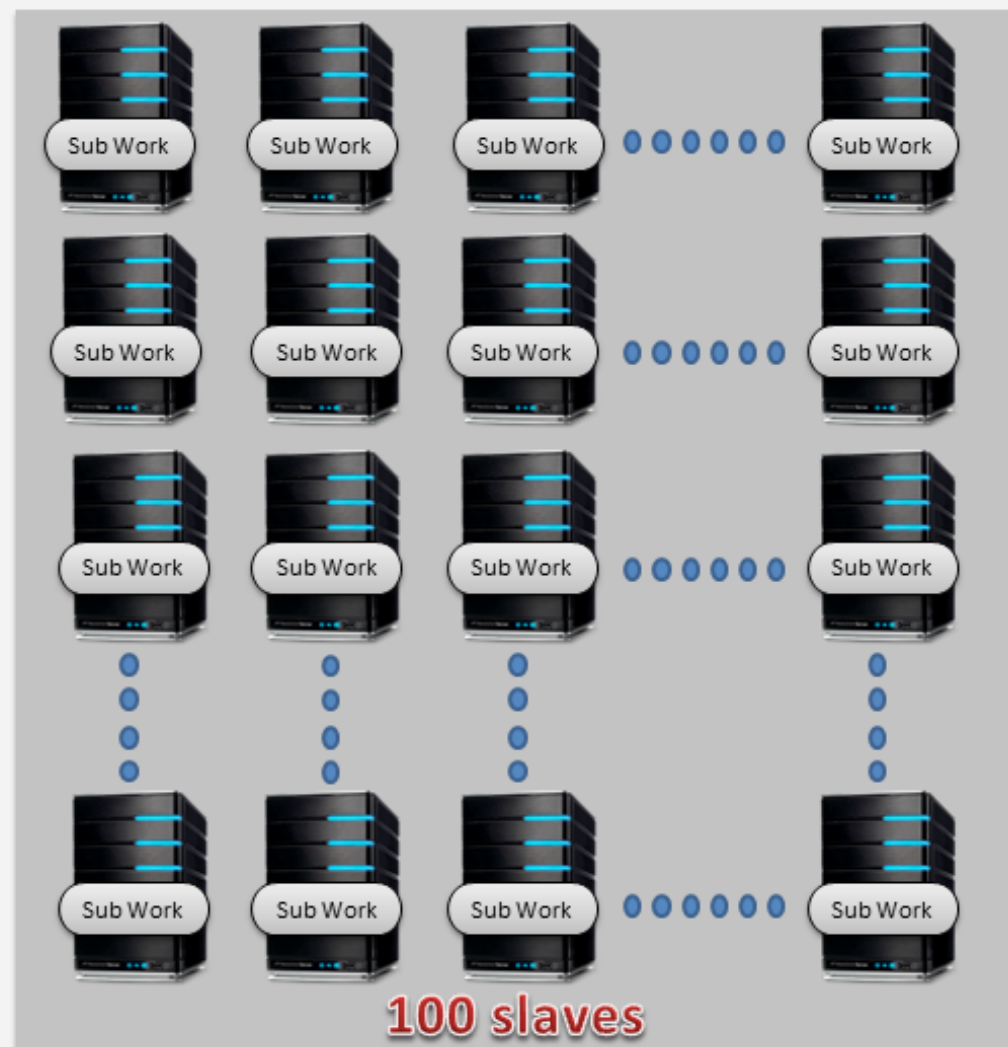
Apache Hadoop یک چهارچوب متن باز تحمل پذیر در مقابل خطا است که بلزبان برنامه نویسی جاوا، جهت توسعه و ذخیره سازی داده های بل حجم بسیار بلا توسط کمپانی Apache ساخته شده است

معمولاً پردازش های را به صورت توزیع شده یعنی بر روی چند کامپیوتر مختلف انجام می دهد و نتایج را به کامپیوتر مقصد برمیگرداند.

در این نرم افزار داده ها در یک سیستم فایل خاص به نام HDFS ذخیره می شوند.

از مدل برنامه نویسی Map Reduce استفاده می کند.

معماری Apache Hadoop

- هدوپ به سبک Master/Slave کار می‌کند.
- در کلاستر هدوپ یک گره Master وجود دارد و تعداد زیادی گره Slave
- گره Master، گره‌های Slave را مدیریت، حفظ و کنترل می‌کند
- در حالی که گره‌های Slave، مولفه‌های واقعی انجام کار هستند.
- گره Master، فقط فراداده‌ها (داده‌های درباره داده) را ذخیره می‌کند
- در حالی که Slave ها گره‌هایی هستند که داده‌ها را ذخیره می‌کنند

Map Reduce

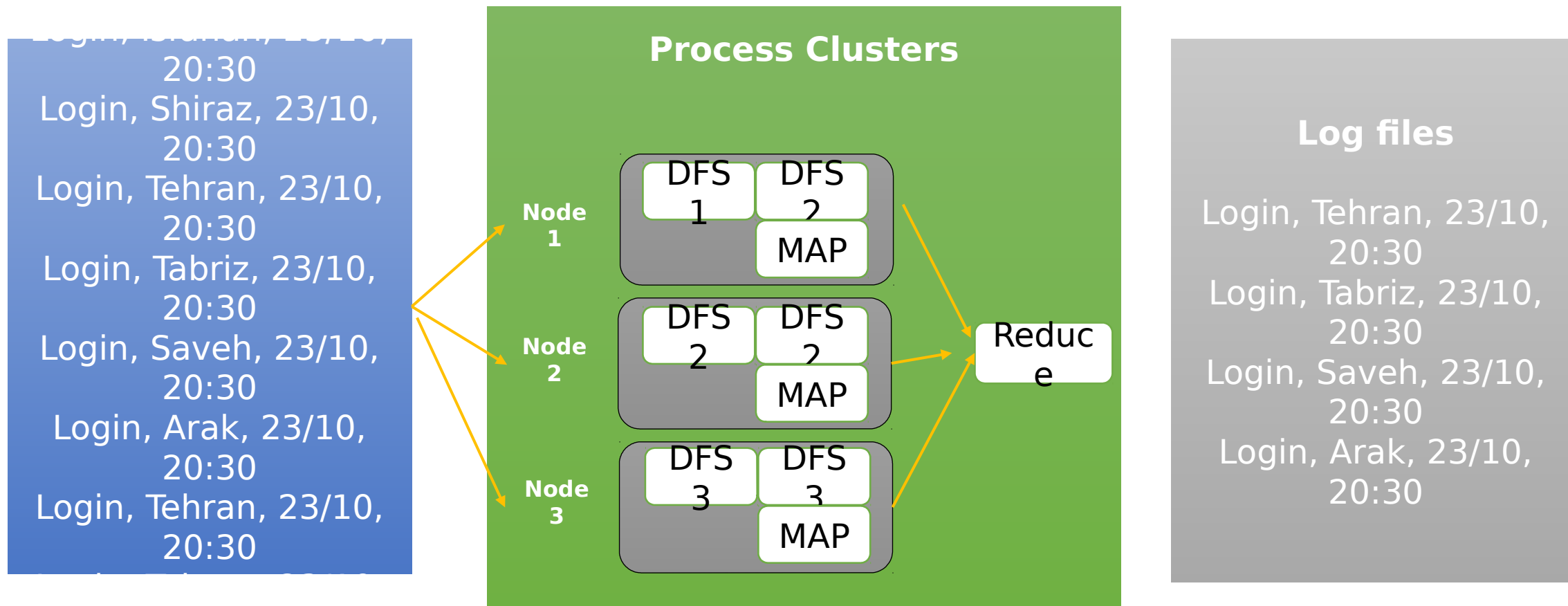
این تابع داده ها را از ورودی دریافت می کند و آنها را بر روی پردازشگرهای مختلف توزیع می کند. سپس هر پردازشگر داده های گرفته شده را به صورت مستقل محاسبه می کند و آنها را بصورت **key/value** ذخیره می کند.

Map (k1, v1) -> list (k2, v2)

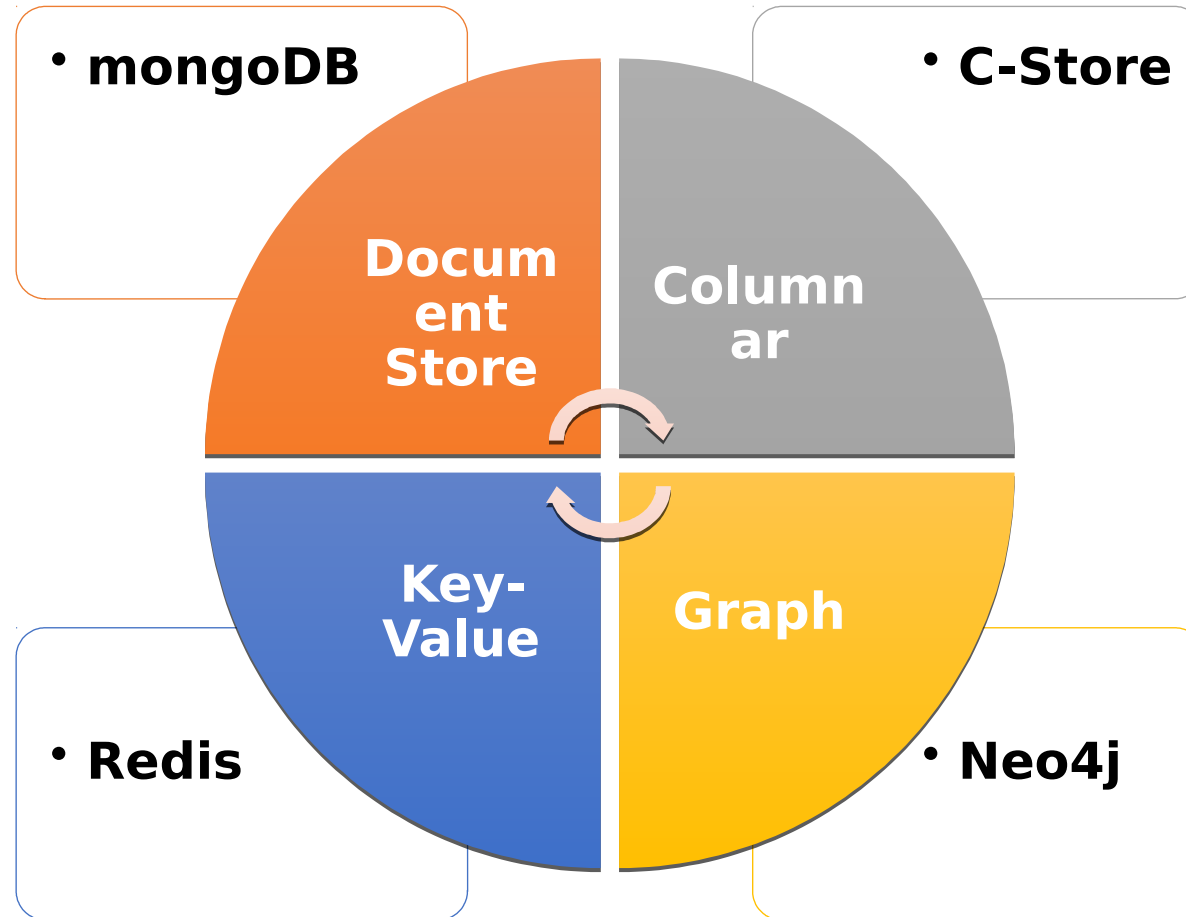
Reduce (k2, list (v2)) -> list(v3)

همه داده ها باید بر روی یک پردازش واحد، جمع آوری و شاخص گذاری شوند. به همین دلیل از تابع **Reduce** استفاده می کنیم. در تابع مذکور هر **Key** مجموعه ای از محاسبات در پردازشگرهای مختلف دارد که آنها را با یکدیگر ترکیب می کند و به صورت **Out_value** در خروجی نشان می دهد.

یک مثال از کارکرد Hadoop

طراحی و مدیریت انواع پایگاه های داده

پردازش جریان داده

Apache
Storm

Apache
Flink

Apache
samza

Apache
Spark

انجام محاسبات و یادگیری ماشین

TensorFlow

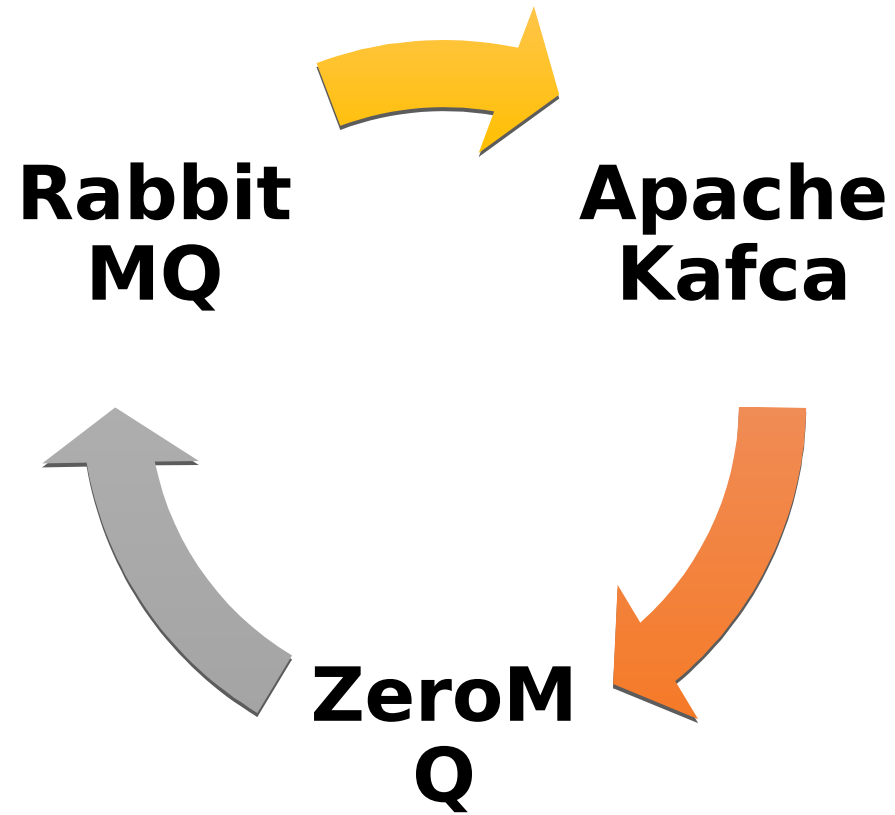
GraphX

Apache
Hama

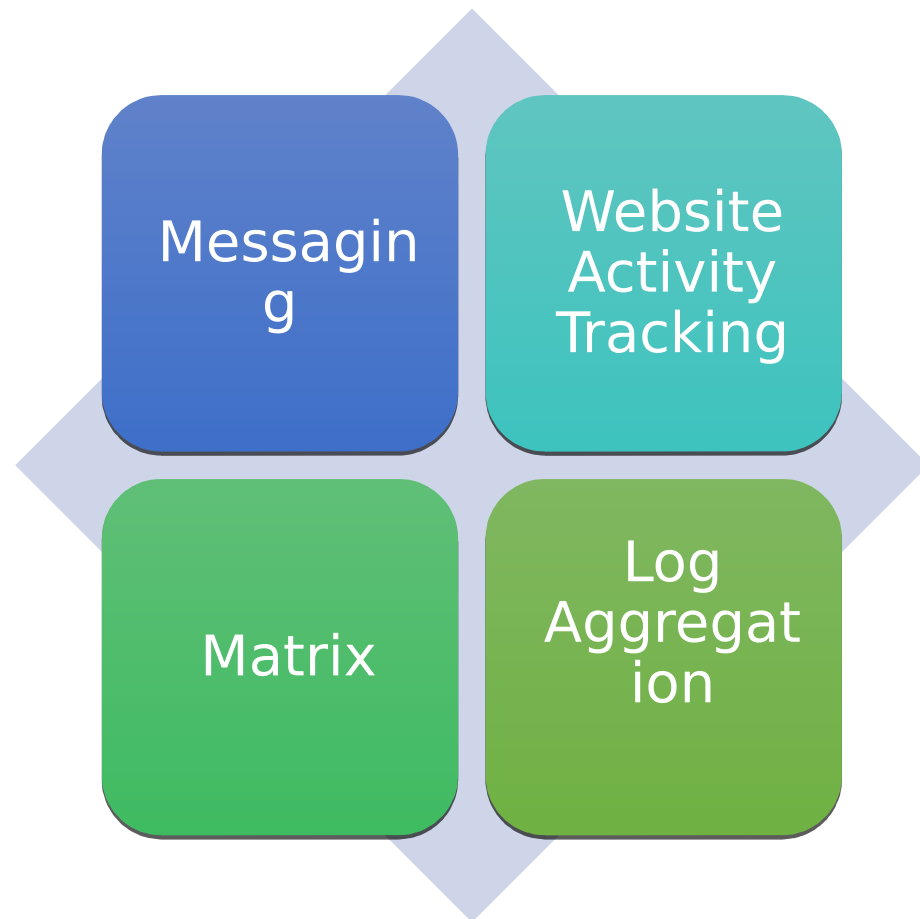
MLlib

Apache
Mahout

پیام رسانی و مدیریت صف

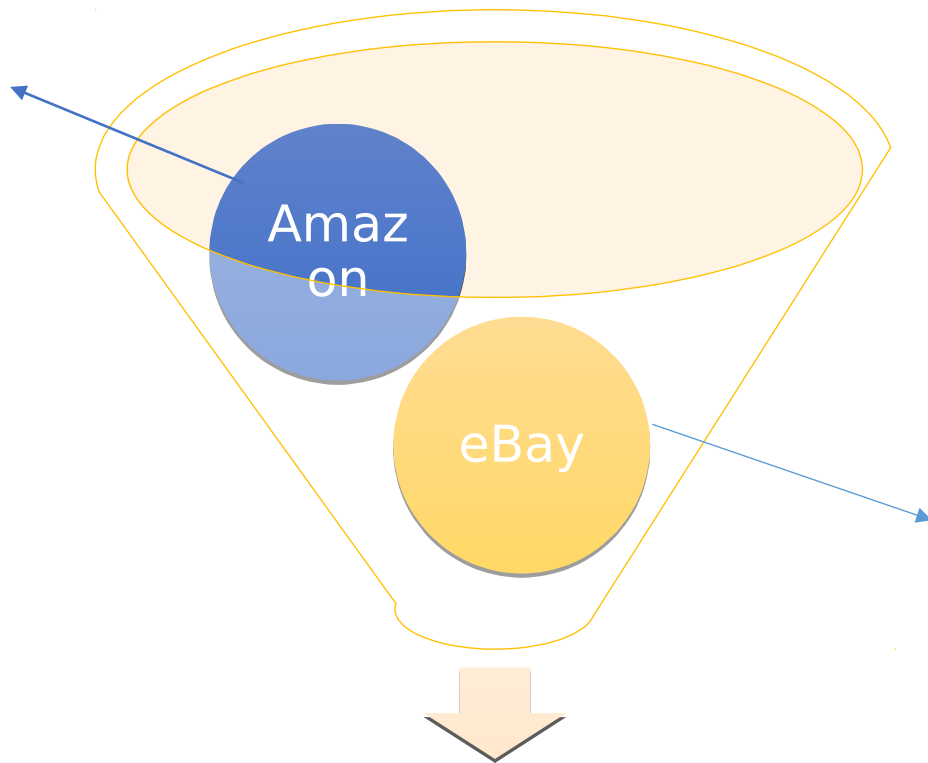
پیام رسانی و مدیریت صف

کلان داده ها در بخش خصوصی

سه دیتابیس بزرگ جهان مبتنی بر لینوکس را از آن خود کرده است.

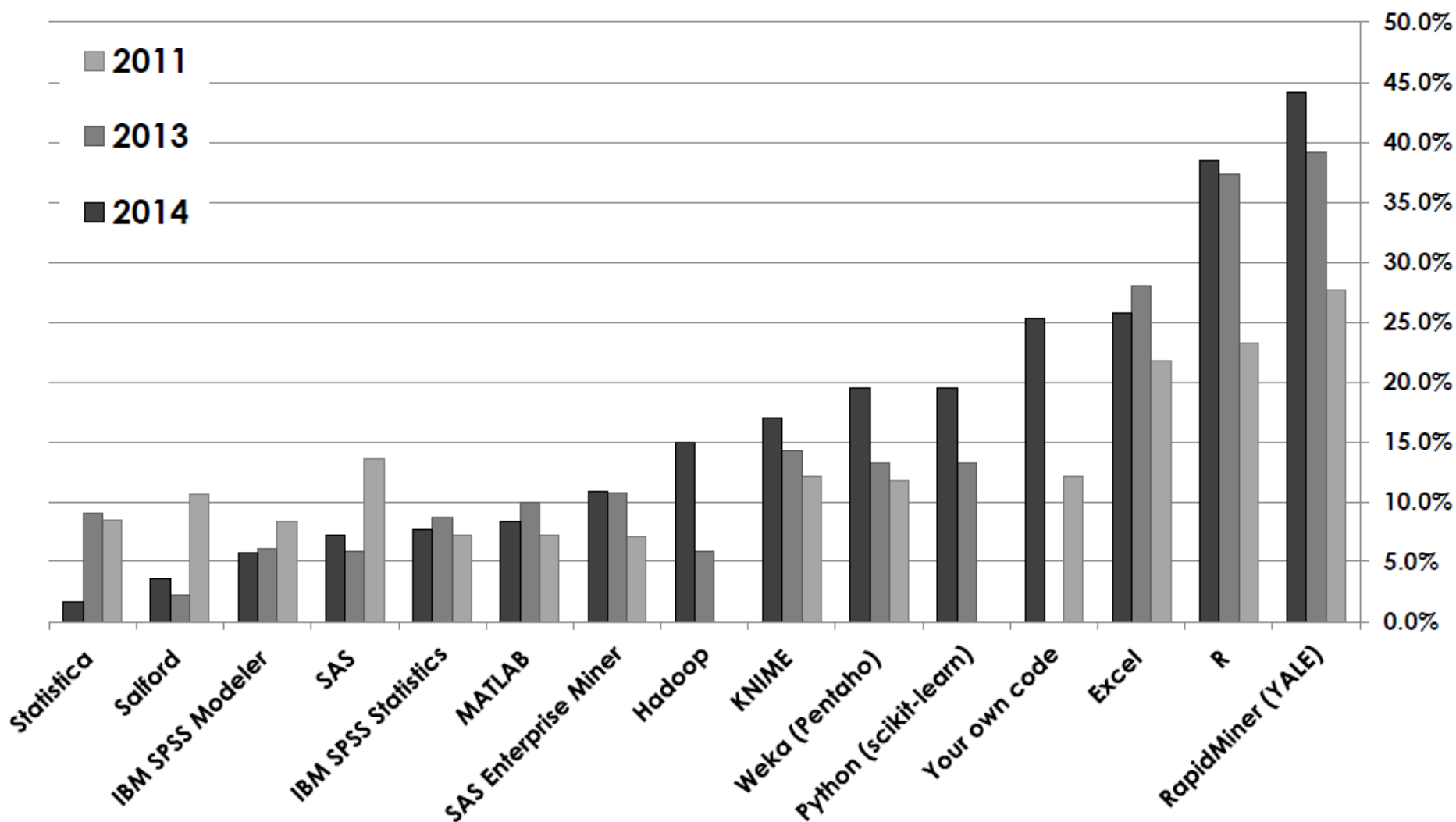
بهره مندی از سیستم های توصیه گر
با تکیه بر دو انبره داده 7.5 پتابایتی
به همراه دو انبره 40 پتابایتی

استخراج گنج های مخفی از معدن دیتاسنترهای عظیم بر بستر **Hadoop**

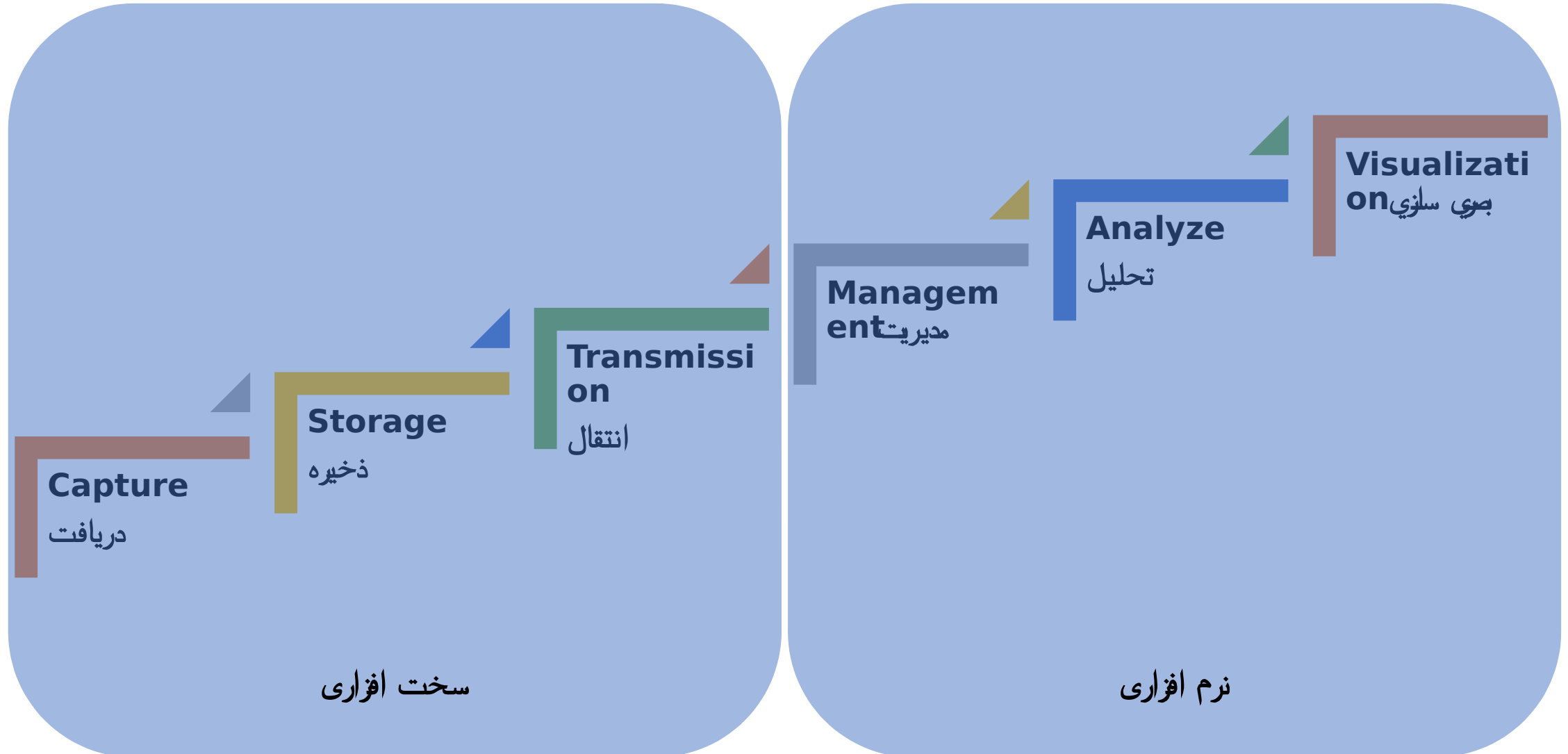
کشف الگو از فرآیند خرید در سیستم های توصیه گر

- آمازون یکی از قوی ترین سیستم های توصیه گر را در اختیار دارد.
- افرادی که تلفن همراه خریداری می کنند در کنار آن قاب و برچسب ضد ضربه نیز سفارش می دهند یک الگو یا Pattern است که در گذر زمان سیستم توصیه گر آمازون آن را شناسایی و کشف کرده است.
- همین مفهوم را می توان در سازمان نهادینه کرد. به شکلی که همجواری ارائه خدمات به سوی مشتری با تفکری مناسب پیاده سازی گردد

مهم ترین ابزارهای تحلیل کلان داده (خاص، داده کاوی)

چالش های مدیریت کلان داده

ارائه یک مدل پیشنهادی به منظور تحلیل کلان داده در سازمان

شناسایی دامنه کسب و کار

- انتخاب حوزه های مهم سازمان
- تشخیص اهداف به کار گیری یا کاربردهای مفید داده کاوی در سازمان و کسب و کار موردنظر

شناسایی دامنه کسب و کار

استخراج الگوهای
مخفی

شناسایی منابع داده

استخراج الگوهای
مخفی

شناسایی منابع داده

- شناسایی ویژگی های منابع داده
 - فیلدها
 - متغیرها
- نمونه برداری حجم محدود داده از میان داده های
سازمان (در یک بازه زمانی محدود)

آماده سازی داده

- پیش پردازش و آماده سازی داده
 - پاک سازی داده
 - تبدیل و کدینگ داده
 - استخراج ویژگی های مهم از داده
- انتخاب بهترین روش از میان الگوریتم های موجود
- یا
- توسعه یک الگوریتم جدید مطابق با داده های فعلی
- تنظیم پaramترهای روش انتخابی

تحلیل کلان داده

- انجام فرآیند اصلی تحلیل و ساخت مدل یا استخراج الگوهای مخفی از میان داده ها
- ارزیابی خودکار توسط معیارهای مشخص شده
- اجرای فرآیند بر روی داده های واقعی
- استفاده از دانش بدست آمده در کسب و کار سازمان
- تبدیل شدن دانش به حکمت
- اثربخشی هرچه بیشتر مدیران سازمان

استخراج الگوهای
مخفی

تحلیل کلان داده

پژوهش انجام شده در حوزه چالش های تحلیل عقاید در کلان داده ها در زبان فارسی

Classification of Sentimental Analysis Challenges in Persian Language

Mohammad Heydari
Department of Computer Science and Engineering
Shahid Beheshti University
Tehran, Iran
moh.heydari@mail.sbu.ac.ir

نتیجه گیری

در این پژوهش ضمن ارائه یک مدل مبسوط به منظور پیاده سازی تحلیل کلان داده در سازمان مورد نظر، تکنیک های مهم تحلیل کلان داده به همراه چالش های پیش روی سازمان ها در مواجهه با این پدیده مهم بررسی شد.

- James Manyika, Michael Chui, Brad Brown, Jacques Bughin, Richard Dobbs, Charles Roxburgh, Angela Hung Byers, Big data: The Next Frontier for Innovation, Competition, and Productivity, McKinsey Global Institute, 2012.
- Mark A. Beyer and Douglas Laney. “The Importance of 'Big Data': A Definition”. Gartner, 2012
- Bill Franks. “Taming the big data tidal wave”. Wiley, 2012
- David R. Hardoon and Galit Shmueli. “Getting started with business analytics – insightful decision making”. Talor & Francis Group.2013
- Foster Provost and Tom Fawcett. “Data science for business”. O’Relly, 2013
- Thomas H. Davenport and D.J. Patil . “Data Scientist: The Sexiest Job of the 21st Century”, Harvard Business Review, 2012
- Villars, R. L., Olofson, C. W., & Eastwood, M. (2011). Big data: What it is and why you should care. White Paper, IDC.

- Combining big data analytics with business process using reengineering, 2016 IEEE Tenth International Conference on Research Challenges in Information Science (RCIS)
- Thomas H. Davenport, “ Analytics 3.0”, Harvard Business Review, December, 2013 Issue.
- EY, Building a better working world, “ Big Data Changing the way businesses compete and operate”, April 2014
- C.L. Philip Chen, C.-Y. Zhang, Data-intensive applications, challenges, techniques and technologies: A survey on Big Data, Inform. Sci.(2014)
- Muhammad Sahimi, Hossein Hamzehpour, Efficient computational strategies for solving global optimization problems, Comput. Sci. Eng. 12 (4)(2010) 74–83.
- MongoDB Integration with Hadoop, <https://www.slideshare.net/spf13/mongodb-and-Hadoop>, 2012
- Introduction to Data mining Presentation, Ehsan Asgarian.

Any Question

Feel free to ask me face to face :-)

